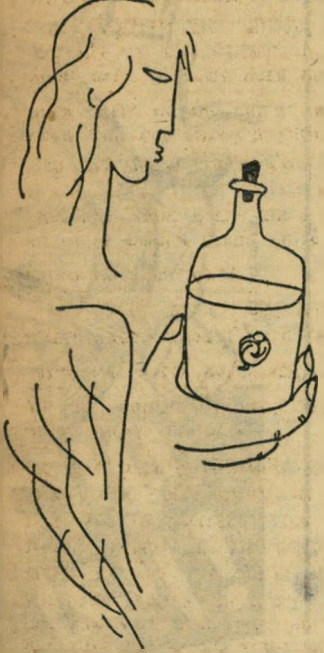


מלתקים אסורים

את אלו קינן

השער למלכות השמים



על אם הדרך המוליכה למלכות השמים נפגשו שני יצירי אנוש

"מה עשית אתה אחי, כדי להגיע לאותה מלכות ברוכה?" שאל אותו חביב אחד את רעהו החביב.

"אני בכיתי בלילות החורף ח' ארוכים והקרים, ענה בגאווה ח' אנוש."

"ומה עשית אתה?"

"אני צחקתי בלילות הקיץ ח' חמים והבשומים."

"ועל מה בכית בלילות החורף הקרים?" שאל הוא שון.

"חפני שהיה קר."

"ועל מה צחקת אתה?"

"חפני שהיה חם."

המלאך הממונה על השער לא נתן לשניהם להכנס. חפני שלא קונו לבכות כשקר ולצחק כשחם. הוא גם לא נתן להכנס לזה שצחק בחורף ובכח בקיץ, חפני שגם צחקו וגם בכיו לא שינו את העולם. וגם לזה שלא צחק ולא בכה לא נתן המלאך להכנס, כי אנוש זה מחילא אינו זקוק גם למלכות השמים.

רק אחד נכנס לשם — הנפל שלא נולד ולא הספיק אפילו לצרוח צריחה אחת ברגע הוולדו. ועל מה משוחחים הוא והמלאך, סוד הוא לעולם במלכות השמים המאושרת.

הסוס שניצח

היה סוס מיוחד מאד. אומרים שהתייחס על בוצפלוט הגדול, בכל אופן מהעליה השניה הוא היה בסח. כששלו אותו למירוץ ונתלהב מאד מהכרת השליחות וצנף צניפה גדולה.

הושיבו עליו פרש זקן ומומחה. הזקנים המומחים מגיעים תמיד ראשונים. המלך והמלכה באו עם המשקפת לחזות בו. הוא היה גאה וחשף את שניו הצהובות בחיוך. המון ספסרים התערבו עליו. הוא ידע שאסור לו להכזיב את האנשים החביבים הללו הנותנים בו את אמונם המלא.

הוא יזק כחץ מקשת. את כל הסוסים האחרים השאיר מאחוריו. הוא הגיע ראשון כמו כלום. סערת תרועות הרעידה את היציעים. הפרש הזקן נישק אותו מאחורי האוזן.

אחרי זה הוא קיבל לאות הוקרה את אות הקוממיות ושלחו אותו לאכול תבן.

תשובתו של יערי: פירוק ממשלת הפועלים רק יעזור לה. כמפשר בין שני הצדדים הופיע מזכיר המפלגה נתן פלה, שוימן את יערי ואת חזן לניסוח החלטה משותפת. הנוסחה ש' נתקבלה כללה גם את הביעה יערי שלא לעזוב את הממשלה וגם את קריאת חזן לא לסגת — החלטה של כפור חם אשר איש מבין הנוכחים לא ידע כיצד לבצעה הלכה למעשה.

החשובה ניתנה למחרת היום, כאשר הת' כוננה הכנסת להצבעה המכרעת: גואמי מפעים יסתפקו בהשמעת מליצות בלתי-מחייבות, ישחו עם הזרם הממשלתי.

נסיה ללא דין

באותו ליל דינים גורלי, ניצבה מפלגת אחדות-העבודה כאנו הקשה ביותר בין שני הנסוגים. גואמי התחלפו על במת קולנוע תל-אור הירושלמי, כשבפניהם התי' נגדות בלתי-מסויגת לנסיגה. הנואמים אף לא נרתעו מפני פירוק הקואליציה.

ההחלטות שנתקבלו עם אור הבוקר התי' אימו לרוח הנאומים ונראה היה כי אחדות-העבודה תשיב למפא"י את הלאו המוחלט היחיד וכי הקרע בקואליציה הפך עובדה בלתי-נמנעת. בנימה תקיפה זו התפזרו חברי המפלגה.

אך התקיימה לא האריכה זמן. בשעה שמינה בבוקר באו ראשי המפלגה אל ביג"י, שם ישבו כבר אנשי מפעים שחיפשו דרך למשר בין שני חלקי החלטת מפלגתם. ואז נפלה ההפתעה הגדולה ביותר: כך גוריון הודיע כי לא יתבע משותפיו בקי' אליציה הצבעה מפורשת בעד הנסיגה. כאשר נפסקה הישיבה בשעה שתיים, היתה המשרה מגובשת סופית. המשרה: ביג"י ימסור פ' לתביעה האמריקאית.

החייבות במפעים היה חריף יותר. הוא הציב, זה מול זה, באולם הישיבות של החצר הפועל של ההסתדרות, את שני עמודי התווך של המפלגה, אשר מזה שנים נמצאו משני עברי המיתר. היה זה מנהיג המפלגה הקשיש והנערץ, מאיר יערי, שגם להפתעה הגדולה: הוא דרש כי המפלגה תעשה את כל המאמצים שלא לפורד את הקואליציה — אפילו במחיר הנסיגה. לעומתו טען ילדיהפלא המודוקן של ה' שומרי-הצעיר, יעקב חזן, כי הנסיגה היא כתביב אמריקאי והיא רק תביא תועלת לאימפריאליזם האמריקאי. על כן תבע התי' נגדות לנסיגה, ועויבת הממשלה שנוכחה לתביעה האמריקאית.

עם דאלס הופר עוד לפני שנכנס לתוקפו. הם הודיעו כי ממלגותיהם ילהמו ללא רתיר עה, בכנסת ובקרב העם, נגד החלטת ה' נסיגה.

ביג"י ניסה לשכנעם לשנות את דעתם, הסביר כי ההחלטה אינה פחות קשה לגביו הוא מאשר לגביהם. הוא גם ביקש מהם שלא לנצל את קשיי השעה לצרכים מפ' לגתיים. "אני רואה עצמי אחראי ישיר לגבי ההורים השכולים", הצהיר ביג"י, כשמדעות ז לגות מעינות. הוא סיפר על פגישתו ה' נרגשת עם מקפדי צה"ל שהשתתפו במיצע סיני והיו עתה צריכים לתכנן את שלבי הנסיגה האחרונים.

התרגשותו בוק דה זו הגיעה לשיא. הוא הוציא ממכתב מכיסו, סגסג בה את הדמעות והשעיף את ראשו על ידיו, כאדם שעול העייפות הכניעו. במשך דקות ארוכות לא יכול היה להוציא הגה נוסף מפיו, עד אשר הגישו לו כס תה להרגיעו.

כאשר התאושש לבסוף ראש הממשלה, האץ בשרי השמאל לחשוב היטב לפני שיחליטו על צעדם הבא, מאחר שאם יתמידו בקו שלהם יוליך הדבר לפירוק הק אליציה. במקרה זה, יראה אותם כאחראים לחיסול ממשלת הפועלים. הישיבה הסתיימה, רשות הדיבור נמסרה למפלגות.

מפלגות

גל של הבתעות

אילו רצה מישהו בתחילת שבוע זה ל' נבא מה יהיה הלך הרוח במרכזי המפלגות הק אליציוניות השונות לגבי הנסיגה, יכול היה לחשב את הדבר תוך הקבלה להצבעת השרים בממשלה.

לפי הצבעה זו ברור היה כי במפא"י תתי' קבל הצעת ראש הממשלה ללא כל התנגדות. הנהלת המפלגה הפורוגרסיבית.

לא פחות ברורה היתה עמדתן של אחדות-העבודה ומפעים: התנגדות גלויה ונמרצת לנסיגה, ואיום בהקטת מסקנות מרחיקות לכת אם תבצע הנסיגה.

מעורפלת יותר היתה ההערכה לגבי המפ' לגה הדתית הלאומית. לאחר ששריה של מסלגה זו הביעו בממשלה שתי דעות חלוקות (ואה נע"ל) קשה היה לדעת מי יכריע — בר ג או שפירא.

הדיונים שנמשכו לילה שלם במרכזי המפ' לגות השונות הוכיח כי אין ספק ליחס למפלגות בישראל עמדה עקבית וישותית. אפילו בשאלה כה חיונית וגורלית. הם נסתיימו כולם בגל של הפתעות ונטישת עמדות.

עוכו של כסא

ההפתעה הראשונה נגרמה בישיבת הועד הפועל של המפלגה הדתית. למעלה ממאה חברי הועד הפועל, שהתכנסו בבית המפלגה בתל-אביב, האזינו לדברי שר הסעד והדתות משה שפירא, שגמר את ההלל על הישגי הממשלה במשאומתן אשר קדם להחלטה הנסיגה. הוא לא הסתיי כי עזר לפני שלושה שבועות האמין שלא תהיה ברירה אלא לסגת, ומאחר שהוא האמין כי "מה שאדם מאמין, צריך לומר", הביע כבר אז את דעתו זאת.

עמדה קיצונית זו צפויה להתקפת מחץ מצד השר השני של המפלגה, שר הדואר ד"ר יוסף בורג. אך גם פה נכונה הפתעה: בר ג קם ורתם את כל כושרו היסודי לעגלת הנסיגה. במשפטים מצוחצחים, עשירי פתגמים ומשקשי מלים, הפך שר הדואר למליץ ישר לדעותיו של שפירא מתנגדו.

כאשר הגיע הזמן לספור את הקולות, הוברר כי רוב מכריע תמך בנסיגה. בין התומכים נגלהבים ביותר: ד"ר יוסף בורג, שחשש כי הצבעה לא-נכונה עלולה להשמיט את כסאו ליד שולחן הממשלה.

כפור חם

החייבות במפעים היה חריף יותר. הוא הציב, זה מול זה, באולם הישיבות של החצר הפועל של ההסתדרות, את שני עמודי התווך של המפלגה, אשר מזה שנים נמצאו משני עברי המיתר. היה זה מנהיג המפלגה הקשיש והנערץ, מאיר יערי, שגם להפתעה הגדולה: הוא דרש כי המפלגה תעשה את כל המאמצים שלא לפורד את הקואליציה — אפילו במחיר הנסיגה. לעומתו טען ילדיהפלא המודוקן של ה' שומרי-הצעיר, יעקב חזן, כי הנסיגה היא כתביב אמריקאי והיא רק תביא תועלת לאימפריאליזם האמריקאי. על כן תבע התי' נגדות לנסיגה, ועויבת הממשלה שנוכחה לתביעה האמריקאית.

ענתה היתה כפי שרי מפעים ואחדות-העבודה טענת איתנות אמרנו לבס שאין לומר על האמריקאים: הם דרשו לבטל את הודעת הנסיגה שכבר נמסרה לאי"י. אך הריגה התי' ביר כי עתה, לאחר שישראל הודיעה לעולם כי הנה מוכנה לסגת לא ד ח' יקשה לה לחזור בה. תחת זאת הוציע לבקש הב' היות מנדאלס עצמו, על נאום נציגו באי"י, עד לקבלת הבהרות אלה, ביקש מהשרים לא לעשות דבר שיביא למשבר.

ביג"י גם ביקש מאבן לברר אם האמריקאים יסכימו לכך שישראל תמשיך לקיים קשר כלכלי כלשהו עם הרצועה, גם לאחר פיגויה. דבר זה, קיומה, עשוי למנוע את הרר' שם של קריעה מוחלטת של הרצועה מישראל וליצור מייצור פסיכולוגי בפני שובם של המצרים לשם.

צד צדוד מורשינגטון. בשעה מאוחרת כמוצאי-שבת, לצלל הסלפון בבית ראש ה' ממשלה ומפקד גבוה של הבית הלבן קרא באזני ביג"י מכתב אישי של הנשיא אייז'ור האור. הנשיא הביע את שמחתו על החלטת ישראל לסגת בהקרב אל קוי שביתת-הנשק. הוא גם הבטיח כי ישראל לא תצטער על החלטתה זאת. רק למחרת בצהריים, מטר השגריר לא סון את המכתב עצמו. היה זה המכתב האישי השביעי שנתקבל מאי"י, מאז החלטת האו"ם על הנסיגה.

ביג"י ראה באיגרת החדשה עליה מספקת לכיטול החששות שנוצרו על-ידי הודעת קאבוטיל דב. הוא כינס את הממשלה ביום הראשון בבוקר, הוציע לשרים לאשר מחדש את הודעת גולדה, אך יחד עם זאת להשהות לזמן מה את ביצוע הנסיגה. השהיה זו נתן לאבא אבן זמן לנסות ולהשיג היתיר כלשהו ביחס להשארות קשרים כלכליים עם מינהל האו"ם ברצועה. אולם אם לא יושג כל ויתור, לא יהיה בכך כל עיכוב לביצוע הנסיגה.

הורים שכולים ומפיקדים. שרי ה' שמאל פתחו בהתקפת-מצח חריפה, הטיחו בפני ביג"י את הטענה כי כל התכסיסים האלה אינם אלה הינאח עצמית, וכי החספסם